

ÖLÇÜ VE ÖLÇÜ ALETLERİ MUAYENE YÖNETMELİĞİ

Ölçü ve Ölçü Aletleri Muayene Yönetmeliği

Resmi Gazete Tarihi: 24/07/1994

Resmi Gazete Sayısı: 22000

Sanayi ve Ticaret Bakanlığından :

BİRİNCİ KISIM : Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM : Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak

Amaç

Madde 1 - Bu yönetmeliğin amacı, 3516 Sayılı "Ölçüler ve Ayar Kanunu"nun 9 uncu maddesinde gösterilen ilk, periyodik ve ani muayenelerle şikayet ve stok muayenelerinin usul ve esaslarının tespiti ve bunların kimler tarafından, ne şekil ve ne suretle yapılacaklarını ve muayeneye tabi ölçü ve ölçü aletleri sahiplerini veya bunları kullananların görev ve sorumlulukları ile tabi olacakları yükümlülükleri belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu yönetmelik, uzunluk, alan, hacim, kütle (ağırlık) ölçüleri, yoğunluk ölçerler (areometreler), hububat muayene aletleri, elektrik, su, hava gazı, doğal gaz, akar yakıt sayaçları, taksimetreler, naklimetreler, akım ve gerilim ölçü transformatörleri, demir yolu yük ve sarnıçlı vagonlar ile kanun kapsamına girecek ölçü ve ölçü aletlerinin muayenesi, ayarlanması ve damgalanması esaslarını kapsar.

Dayanak

Madde 3 - Bu yönetmelik 3516 Sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu'nun 9 uncu maddesi gereğince hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM : Genel Muayene Çeşitleri

Madde 4 - Ölçü ve ölçü aletleri aşağıdaki muayenelere tabi tutulurlar:

- 1- İlk Muayene,
- 2- Periyodik Muayene,
- 3- Ani Muayene,
- 4- Şikayet Muayenesi,
- 5- Stok Muayenesi.

İlk Muayene

Bu muayene sonunda, uygun olduğu tespit edilen ölçü ve ölçü aletleri damgalanır.

Periyodik Muayenelerin İlanı ve Müracaat Zamanı

Madde 6 - Bakanlık, periyodik muayene müracaatlarının her yıl Ocak ayı başından Şubat ayının son gününe kadar, ölçü ve ölçü aletlerinin cins ve özelliklerine göre hangi mercilerce yapılacağını, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu kanalıyla Radyo ve Televizyondan hükümet bildirisi olarak belli aralıklarla ilan eder.

Damga süresini doldurmuş ölçü ve ölçü aletlerinin periyodik muayeneleri için ilgililer, sürenin dolduğu yılı izleyen Ocak ayının başından Şubat ayının son günü ve mesai bitimine kadar ölçü aleti sahiplerini, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Ölçüler ve Ayar Teşkilatı ile Grup Merkezi Belediye Ölçüler ve Ayar Memurluklarına müracaat ederek muayene gününü belirleyen belge almaları gerekmektedir.

Şubat ayının son günü, tatile rastladığı takdirde müracaat sonraki ilk iş gününün mesai bitimine kadar yapılabilir. Periyodik muayene zamanını geçiren ilgililerin müracaatı halinde ve bu tarihten sonra ölçü ve ayar teşkilatı veya Belediye Ölçü ve Ayar Memurlarınca yapılacak ani muayene sırasında müracaat etmedikleri tespit edilen ölçü ve ölçü aletleri sahip veya ilgilileri hakkında Ölçüler ve Ayar Kanunu'nun 15 inci maddesinin (b) bendi uyarınca cezai işlem yapılır.

Periyodik Muayene Müracaat Şekli

Madde 7 - Periyodik muayeneler için bağlı buldukları Ölçüler ve Ayar Teşkilatı ile Belediye Ölçüler ve Ayar Memurluklarına bir müracaat dilekçesi ile başvurulur.

Bu dilekçede ölçü ve ölçü aletinin cinsi, markası, numarası, kapasite vs. gibi bilgiler bulunacaktır.

Periyodik Muayenenin Kimler Tarafından Yapılacağı ve Süresi

Madde 8 - Periyodik muayeneler, "Ölçüler ve Ayar Teşkilatı" ile "Belediye Ölçüler ve Ayar Memurlukları" yapılır.

Periyodik Muayene

Madde 9 - Periyodik muayeneleri, Bakanlığımız Teşkilatınca yapılacak ölçü ve ölçü aletleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Hassas kütle ölçüleri (tartılar),

5 kg'dan yukarı kütle ölçüleri (tartılar),

Her türlü elektronik terazi ve basküller,

Çekeri 2000 kg'dan fazla olan basküller,

Hububat muayene aletleri,

Demir yolu yük ve sarnıçlı vagonları ile taksimetre, naklimetre ve akar yakıt ölçer ve sayaçlarını muayeneleri 2 yılda bir,

b) Elektrik, su, hava gazı, doğal gaz sayaçları ile akım ve gerilim transformatörlerinin muayeneleri 10 yılda bir yapılır.

Ayar İstasyonları Muayeneleri

Madde 10 - Elektrik, hava gazı, doğal gaz ve su sayaçları ayar istasyonlarının ilk ve periyodik muayeneleri Bakanlık Merkez Teşkilatı tarafından yapılır.

Su sayaçları ayar istasyonları, 3 yıl; elektrik, hava gazı ve doğal gaz sayaçları ayar istasyonları ise 5 yılda bir periyodik muayeneye tabi tutulur.

Belediyeye Ait Muayeneler

Madde 11 - Periyodik muayeneleri Belediye Ölçüler ve Ayar Memurluklarınca 2 yılda bir yapılacak ölçü ve ölçü aletleri şunlardır:

- Uzunluk ölçüleri (Tek parçalı ağaç metreler),
- Akıcı maddeler için hacim (debi) ölçüleri,
- Kuru taneli maddeler için hacim ölçüleri,
- 5 Kg'a kadar (5 kg dahil) hassas olmayan kütle ölçüleri (tartılar)
- Mekanik tartı aletlerinden,
 - . Masa terazileri,
 - . Asma terazileri,
 - . Tek kollu kantarlar,
 - . İbrelili teraziler,
 - . Çekeri 2000 Kg'a kadar (2000 kg dahil) olan basküller.

Periyodik Muayene Uygulamaları

Madde 12 - İlk Muayeneleri yapılmamış ölçü ve ölçü aletlerinin periyodik muayeneleri yapılmaz.

Periyodik Muayene İstisnaları

Madde 13 - İlk muayenesi yapılan camdan mamul ölçü aletleri ile kırma ve çelik şerit metreler periyodik muayeneye tabi tutulmazlar.

Periyodik Muayenede Resmi İşyerleri

Madde 14 - Diğer taraftan Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları ve Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünde bulunan bütün ölçü ve ölçü aletlerinin periyodik muayeneleri, yukarıda anılan kurumlar ve işletmelerin Müdürlük veya Bölge Müdürlüklerinin bağlı oldukları "Bakanlık Ölçüler ve Ayar Taşra Teşkilatı" tarafından yapılır.

Belediye Ölçü ve Ayar Memurlarının Görevleri

Madde 15 - Belediye Ölçüler ve Ayar Memurları, Grup Merkezinde periyodik muayene için yapılan müracaatları müracaat sırasına göre deftere kaydederler ve muayene gününü belirleyen bir belge verirler. Bu işlemin gruba bağlı belediyelerde de yapılmasını temin ederler. Merkezdeki muayenelerin tamamlanmasını müteakip gruba bağlı belediyeler için bir gezi programı düzenleyerek bu programı bağlı bulunduğu Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü Ölçüler ve Ayar Teşkilatına 31 Mart'a kadar gönderip tasdik ettirdikten sonra programa göre muayeneye başlanarak aynı yıl içerisinde muayenelerin aksatılmadan yerine getirilmesini sağlarlar.

Yerinde Muayene Giderleri

Madde 16 - Periyodik Muayene için 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre tahakkuk ettirilecek yolluklar ile muayenelerde gerekli olan araç ve malzemenin taşıma ücretleri, periyodik muayene yapılmak üzere gidilen yerdeki ölçü ve ölçü aletleri sahiplerince ödenir. (Bunlar belediye, kişi veya kuruluşlardır)

Ani Muayene

Madde 17 - Bakanlık Merkez, Taşra Ölçüler ve Ayar kuruluşları memurlarının görecekleri lüzum veya ihbar üzerine ölçü ve ölçü aletlerinin buldukları yerlerde habersizce yapılan muayenedir.

Ani Muayene ticaret işlerini aksatmayacak tarzda ve Bakanlığın talimatı doğrultusunda yapılır.

Merkez hudutları dışında ansızın yapılacak muayeneler, Taşra Teşkilatınca ve Belediye ölçü ve ayar memurları tarafından yapılır.

Şikayet Muayenesi

Madde 18 - Ölçü ve ölçü aletlerinin doğru çalışıp çalışmadığının tespit edilmesi için, ölçü ve ölçü aleti sahibi veya diğer bir kişi veya kuruluşun yazılı müracaatı üzerine yapılan muayenedir.

Şikayet konusu olan ölçü ve ölçü aletinin durumunda hiçbir değişiklik yapılmadan en kısa sürede muayenenin yapılması ve neticenin bir raporla müracaat eden kişi veya ilgili kuruluşa bildirilmesi gerekir. Ancak, taşınamayacak olan bir şikayetli ölçü ve ölçü aletinin muayenesinin yerinde yapılması gerekir.

Stok Muayenesi

Madde 19 - İlk muayenede damgasını taşıdıkları halde satılmayıp depo atölye, imal ve satış yerlerinde veya kullanılmasına ihtiyaç duyulmayarak stok halinde bulundurulmuş ölçü ve ölçü aletlerinin periyodik muayene süreleri içinde tekrar tabi tutuldukları bir muayene şeklidir.

Kontrol ve Denetim

Madde 20 - "Sanayi ve Ticaret Bakanlığı"nın Ölçüler ve Ayar Taşra Teşkilatı'nın görevli memurları ile Belediye ayar memurları, vazife sınırları dahilindeki yerlerde, ölçüler mevzuatı hükümlerinin yerine getirilip getirilmediğini kontrol etmek için resmi ve özel kuruluşların kullandıkları ölçü aletlerini ve bunlara ait evrak ve kayıtları tetkik ve kontrole yetkilidirler.

Muayene Yerleri

Madde 21 - İlk ve periyodik muayeneler, muayene yerinde yapılır.

Ancak,

- a) Gümrüklere gelen ölçü ve ölçü aletleri,
- b) Nakledilmesi güç veya masraflı olan ölçü ve ölçü aletleri,
- c) Ölçü ve ölçü aleti yapan kuruluşların talebi halinde miktarı fazla olan ölçü ve ölçü aletleri,

Gümrüklerde veya buldukları yerlerde muayene edilebilirler.

Hatalı Ölçü Aletleri

Madde 22 - (Değişik madde: 29/05/2003 - 25122 S. R.G. Yön./1. md.)

Muayenesi yapılan ölçü ve ölçü aletlerinde, muayene sonunda hatalı çalışan veya ayarı bozuk olan ölçü ve ölçü aletleri için, 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanununun 15 inci maddesinin (c) bendi uyarınca işlem yapılır. Ayrıca bu ölçü ve ölçü aletlerinin damgaları iptal edilerek, ayarları yapılmaya kadar kullanılmaması şartıyla mühürlenip bir telle bağlanır. Bu ölçü ve ölçü aletleri için, kanuni işlemlerden sonra yetki belgesine sahip tamircilere sevk edilmek üzere, bir tamir müsaade fişi düzenlenir. Ölçü ve ölçü aletlerinin tamirini müteakip en geç 15 gün içerisinde, muayene ve damgalanması için müracaat edilmesi gerekir.

İKİNCİ KISIM : Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

Madde 23 - Bu Yönetmelikle, 16/03/1972 Tarih ve 14130 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Akar Yakıt Ölçek ve Sayaçları Muayene Yönetmeliği", 22/08/1970 Tarih ve 13587 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Yüksek Çekerli Basküller Muayene Yönetmeliği", 16/08/1969 Tarih ve 13277 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Su Sayaçları Muayene ve Ayar Yönetmeliği" ile 04/04/1971 Tarih ve 13855 Sayılı Resmi

Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulmuş bulunan "Su Sayaçlarının Tamir, Ayar ve Muayenelerine İlişkin Ayar İstasyonları Yönetmeliği" yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 - (Ek madde: 12/11/2004 - 25641 S.R.G. Yön/1.mad) *1* Bu Yönetmelik Avrupa Birliği Direktiflerinin uyumlaştırıldığı yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren söz konusu yönetmelikler kapsamındaki ölçü ve ölçü aletlerine uygulanmaz.

Yürürlük

Madde 24 - Bu yönetmelik hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 25 - Bu yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Ticaret Bakanı yürütür.